Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

राज

मेट

मोतिराम

नरसं

श्रीमहाराज [illegible] २६ [illegible] [illegible] खेदार २८ [illegible] ४७ जमा ४६।७६

वकटे [illegible]

नरसू मेटकूली

से [illegible]रामया

राज

मेट

२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१
x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
/	/	/	/		/	/	/	/	/

श्रीमहाराज [illegible] २८ [illegible] २८ जमा [illegible]

CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ॐ श्रीगणेशाय नमः ॥ ॐ गणाधिपं नमःस्तुत्यं नमस्तुभ्यं पिताम
हः विष्णुरुद्रं श्रीप्रदे विवदे भक्त्या सरस्वति ॥ १ ॥ स्थानदेवं नम
स्तुभ्यं दिननाथनिशाकरं: धरणीगर्भसंभूतं शशिपुत्रं वृहस्पति ॥ २
दैत्याचार्यं नमस्तुभ्यं सूर्यपुत्रं महाग्रहं ॥ राहुकेतुं नमस्तुभ्यं पन्नारं
मे विशेषितं ॥ ३ ॥ शक्राद्या देवता सर्वे मुनिश्चैव कृपया महे ॥ ग
र्गमुनिं नमस्तुभ्यं नारदं मुनिसत्तमं ॥ ४ ॥ वशिष्ठं मुनिशार्दूलं वि
श्वामित्रं महामुनि ॥ व्यासकविं नमस्तुभ्यं सर्वशास्त्रविशारदं
५ ॥ विद्याधिकारयेमुनिये आचार्यश्च तपोधनातान सर्वा
णी पत्यपत्रारक्षाकरोम्यहं ॥ ६ ॥ पूर्वा रक्षेत गोविंदो आग्ने
यां गरुडध्वजः याम्यां रक्षेत वाराहो नारसिंहस्तु नैरृते ॥ ७ ॥ ८
केशवो वारुणी रक्षे वायव्यां मधुसूदनं ॥ उत्तरस्यां श्रीधरो रक्षे
ईशान्यां च गदाधर ॥ ८ ॥ ऊर्ध्वं गोवर्धनो रक्षे अधस्यां च महीधरः
एवं दशदिशो रक्षे वासुदेवं जनार्दन ॥ ९ ॥ पाशांगे रक्षेत शंखवज्री

CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

हो॰ ऐपश्चमनुत्तमं ॥ वामपार्श्वे गदाखड्गे दक्षिणे च सुदर्शनं ॥ १० ॥ उपेंद्र पातु
२ ब्रह्माणं आचार्यं पातु वामन ॥ ऋग्वेदं मच्युतो रक्षेद् यजुर्वेदमधोक्षज
॥ ११ ॥ कृष्णो रक्षतु सामं च माधवं चाथर्वणं ॥ उपविष्टाश्च ये विप्रा
स्ताश्चैव तु पातु मां ॥ १२ ॥ यजमानं सपत्नीकं पुंडरीकाक्ष एव च
रक्षाहीनं तु यत्स्थानं तत्सर्वं रक्षतां हरिः ॥ १३ ॥ वेदमंत्रैश्च कर्तव्यं
रक्षा भूतैश्च पार्थिवे ॥ कृत्वा पोटलिकां दर्भैर्वध्वा पादक्षिणे करे
॥ १४ ॥ इति रक्षाविधानं समाप्तं ॥ अथ गणयागो लिख्यते ॥ अथातः
संप्रवक्ष्यामि गणनाथमहाहरं ॥ कामके वा यके यज्ञे विवाहे यात्रसं
भवे ॥ १ ॥ आरोग्यं मोक्षदं चैव सर्वकामफलप्रदं ॥ मासे मासे प्रतिदि
व्या अति प्रिष्ठंति आर्चितं ॥ २ ॥ कृष्णेन भावितं पूर्वं देवानां च पकी
र्तिता ॥ गणपति मार्गशिरे पौषे विनायकस्तथा ॥ ३ ॥ गजवक्त्रं तु माघे राम: २
च बालाचंद्रं तु फाल्गुने ॥ उपेंद्र चैत्रमासे तु वैशाखे विघ्ननाशनः ॥ ४

CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ज्येष्ठे शिवसुतं देवमाषाढे हरनंदनं ॥ श्रावणे सर्वसद्रे च भाद्रे कर
मोदकप्रियं ॥ ५ ॥ आश्विने कार्तिवीर्यं च महावीर्यं च कार्तिके ॥ अवि
घ्नं अधिके मासे देवं पूज्य गणेश्वरं ॥ ६ ॥ गंधपुष्पं तथा धूपदीपनैवे
द्यदक्षिणा ॥ पूजयेत्कुलदेवानां दद्यान्मोदकभोजनं ॥ ७ ॥ ॐ नमो देवग
णाध्यक्षाय नमो विघ्नविनाशन ॥ नमो नमो एकदंताय सर्वेशाय नमो न
मः ॥ ८ ॥ देहि मे पुत्रसंभव्या देहि मे पुत्रसंपदा ॥ इति सिद्धिं समाप्नोति
वरं विनायकेश्वरं ॥ ९ ॥ शान्तुष्टो दिव्यो चैव दुर्जनं भयभंजनं ॥ तीक्ष्ण
दाहस्ते चैव श्रीप्रिया च गणेश्वरं ॥ १० ॥ प्रथमेकरूपी गणेशाय प्रशांता
पुत्रार्थे चार्थकः ॥ नाशकः सर्वदुष्टानां कालनेभवतो सदा ॥ ११ ॥
स्कंदेन भाषितं पूर्वं देवानां च प्रकीर्तितं ॥ आदौ गणेश्वरं पूज्या
पुनः पूज्या विमात्रिकं ॥ १२ ॥ द्वारपालनतो पूज्या पूज्य च कुलदेवताः
विसो शिवसुतं पूज्या कोपिलानं च यो हरी ॥ १३ ॥ वापी ब्रह्मपुरं चैव
प्रतिष्ठा कामिका ॥ दद्यादर्घं च पाद्यं च धूपो प्रतिगृह्यतां ॥ १४ ॥

CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

हो॰ २

श्रीगणपतिर्जोत्रसरणीमनः॥ अथ ओँकारलिख्यते॥ ओँ आवाहियाम्य
हं देवं ओँकारं परमेश्वरं॥ त्रिमात्रं त्रि अक्षरं देवं त्रिपदं च त्रिदैवकं त्रि
अक्षरं त्रिगुणाधारं सर्वाक्षरमयं प्रभुं॥ अराम नीलपद्मसंनिभं
भुवनेश्वरं अनादिनिधनं देवं अप्रमेयं सनातनं॥ इदमर्घ्यं च पाद्यं च
धूपं दीपं प्रतिगृह्यतां॥ १॥ ओँ आवाहियाम्यहं देवं ओँकारं परमेश्वरं
परं परं नरं वाजं निष्कलं निर्मलं शिवं॥ येह्यात्मीवनाथेन सानिध्यं कु
रु मे सदा॥ आपस्तेयजमानस्य मे चाराणां तारणाय च॥ मंत्रं च यच
इत्युक्तं मात्रा ब्रह्मेति मतः परं॥ ऊर्ध्व ब्रह्मा मितिसामेन ब्रह्मा परमथर्व
णा॥ एभिः चतुर्भिर्मित्रे ओँकारं च महाक्षरं॥ २॥ इदमर्घ्यं च पाद्यं
च धूपं दीपं प्रतिगृह्यतां॥ ओँ आवाहियाम्यहं देवं गायत्रीं वेदमा
तरं चतुर्विंशाक्षरा हंसभागे सर्वाङ्गे शिवे शान्ता सर्वैश्वरी देवी नम रामः
स्तेपरमेश्वरी॥ इदमर्घ्यं च पाद्यं च धूपं दीपं प्रतिगृह्यतां॥ ३॥ ओँ आ २

सरे से मरि ते मरि वा मवहे परस्परी

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

हियाम्यहं देवीं सावित्रीं परमेश्वरीं कंदर्पस्य समरूपे च ब्रह्मरूपेन नमस्कृ
ते ॥ पुष्पमालाधरा देवी बहुभूषणभूषणा ॥ सवितत्वेति मंत्रेण सावि
त्रीं परमेश्वरी ॥ इदमर्घ्यं च पाद्यं च धूपो यं प्रतिगृह्यतां ॥ ४ ॥ ॐ आवाह
याम्यहं देवीं सरस्वतीं परमेश्वरीं सर्वविद्यामुखे यस्य सर्वदेवाश्च स्तिता
ज्ञानेन अपेत्य नाजगत्याति सरस्वती पुस्तकं कं वामहस्तेन दक्षिणे
कलशस्तथा वेदशास्त्रसमायुक्तं प्रणावेसं न वेदयेत् ॥ इदमर्घ्यं च पाद्यं
च धूपो यं प्रतिगृह्यतां ॥ ५ ॥ ॐ आवाहियाम्यहं देवं कृशानं परमेश्वरं
कृशमूले भवेद्ब्रह्मा कुशमध्ये तु केशवः कुशाग्रे शंकरं विद्यात्त्रयोमा
र्गाग्निदेवता अस्याय स्त्रेति मंत्रेण कृशानं स्थापनं कल्पयेत् ॥ इदमर्घ्यं च पाद्यं
च धूपो यं प्रतिगृह्यतां ॥ ६ ॥ यतिॐकारयायपत्रो सा... विज्ञातमात्र ॥
अथ गणेशावाहनं लिख्यते ॥ ॐ विनायकं नमस्कृत्य सर्वदेव नमस्कृ
ते ॥ अविघ्नं सर्वकार्येषु विनायकं आवाहयाम्यहं ॥ १ ॥ प्रणाम्यशिरसा

CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

देवं महानेकं चतुर्भुजं ॥ गायत्रीसहितो देवं ब्रह्माणमावाहयाम्यहं ॥ २ ॥
केशवं पुंडरीकाक्षं माधवं मधुसूदनं । लक्ष्मीसहितो देवो विष्णुमा-
वाहयाम्यहं ॥ ३ ॥ शिवशंकरमीशानं द्वादशार्धं त्रिलोचनं उमया
सहितो देवं रुद्रमावाहयाम्यहं ॥ ४ ॥ रत्नसागरसंभूतं शरीरं
विष्णुमाश्रितं ॥ यजमानहितार्थाय लक्ष्मीमावाहयाम्यहं ॥ ५ ॥ का-
श्मीरमंडलेस्थाने निवासं परमेश्वरी ॥ विद्यारंभे करिष्यामि सरस्व-
तीमावाहयाम्यहं ॥ ६ ॥ गंडं खेटकवेश्वरं सर्वं मूर्तिं वरदं च
त्रिनेत्रं भैरवं कालं क्षेत्रपालमावाहयाम्यहम् ॥ ७ ॥ दिवाकरं संसा-
रे ब्रह्मलोकपितामहम् ॥ त्रिलोकातीजनार्थं श्रीसूर्यमावाहया-
म्यहं ॥ ८ ॥ रक्तद्युति संभूतं लोहितांगं सुवर्चसं ॥ कौमारं स्कंदकर्मा-
णां भौममावाहयाम्यहं ॥ ९ ॥ हिमरश्मिनिशानाथः तारागणसमन्वि-
ता: औषधीनां हि राजा सोममावाहयाम्यहम् ॥ १० ॥ बुधं बुद्धि-

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.
CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

प्रदातारं सोमवंशविवर्धनं यजमानहितार्थाय बुधमावाहयाम्यहं
॥१०॥ धिषणं अंगिरसं देवानां च पुरोहितं ॥ शक्रस्य मंत्रिणं भक्त्या
गुरुं आवाहयाम्यहं ॥११॥ अविष्टजठराणां निकृतेभेरवस्थितः
पुरोहितं सुरारीणां शुक्रमावाहयाम्यहं ॥१२॥ प्रजापतिमिवाभं
मिन्द्रांजनसमप्रभं छायागर्भसमुद्भूतं शनिमावाहयाम्यहं ॥१४॥
येन केन च्छिन्नमूर्द्धानं विष्णुचक्रेण वासितं ॥ सिंहकेयं महाकायं रा
हुं आवाहयाम्यहं ॥१५॥ ब्रह्मणः कुलसंभूतं हष्टीलोमं महद्भुतं पं:
ऋषीणां च महात्मानां केतुं आवाहयाम्यहं ॥१६॥ ब्रह्मणः ऋषि
राजानां विधिश्च गतिमुत्तमं ॥ अतामिभद्धितो येन अगस्तमावाह
याम्यहं ॥१७॥ दिशोत्तरेण सानादिग्रामस्तत्समाहितं आदित्यादिग्रहा
नां धुवं मावाहयाम्यहं ॥१८॥ गौतमस्य भरद्वाजवशिष्ठः कश्यपात्री
या ॥ विश्वामित्रश्च अग्निः सप्तमहर्षि आवाहयाम्यहं ॥१९॥ इंद्र

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.
CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

हो॰
४

रावतीस्थंवज्रपाणिंमहाबलं देवतानांऽधिपोराजा इंद्रं आवाहयाम्यहं
२०॥ कपिलहस्तबनोनित्यंमेषरूढाग्निदेवता॥ सप्तजिह्वान्वितोयस्य
अग्नि आवाहयाम्यहम्॥२१॥ यमश्चमहिषीरूढोदंडपाणिर्महा
बलं कृष्णभाकृष्णवर्णंचधर्ममावाहयाम्यहम्॥२२॥ यक्षसेन्यमहा
वीर्यधनवाकस्यवीर्यवान्॥ मरुर्भित्यसदानित्यंवैश्रवणं आवाहया
म्यहम्॥२३॥ वरुणंदेवतानित्यंलोकानांहितकाम्ययाजलस्थंजग
न्नाथवरुणं आवाहयाम्यहम्॥२४॥ ध्वजाहस्तेध्वजोनित्यंमरु
तंशिवदेवता॥ वायव्यादिशिवानित्यंवायुमावाहयाम्यहम्॥२५॥ सो
मंचसोमदैवत्वंशंकराश्रीधराणिचश्रीपार्श्वंसममयोगंचनिशाकरंमा
वाहयाम्यहम्॥२६॥ ईशानेविश्वदेवत्वंगरुडारूढोमहाबलं॥ शंखंच राम:
क्रगदापाणिविष्णुं आवाहयाम्यहम्॥२७॥ सर्वदेवमयोह्यातोसर्व ४
लोकहितप्रभ॥ यजमानहितार्थायकर्तृंमावाहयाम्यहम्॥२८॥ अ

CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

श्विनीभरणी चैव कृत्तिका रोहिणी तथा ॥ मृगशिरस्तथार्द्रा संप्रोक्तः पुष्यः स
र्वार्थसाधकः ॥ २८ ॥ पुनर्वसुर्भवेत्सर्वाश्लेषा मघमेव च ॥ उत्तराफाल्गु-
णी हस्तश्चित्रा स्वाति वरस्तु ॥ २९ ॥ विशाखा चानुराधा च ज्येष्ठा मूल न्तु षा-
ढयो ॥ श्रवणो पापविनिर्मुक्तो धनिष्ठा च यथागमे ॥ शतभिषा भाद्रपदा
चैव पूर्वा उत्तर मेव च ॥ रेवती हरये पापं वशिष्ठेन मुदाहृतं ॥ ३१ ॥ एक
तारा शतं केन नक्षत्रं सप्तविंशतिः ॥ द्वादशी राशयः प्रोक्ता ग्रहणा नव देव-
ता ॥ ३३ ॥ आवाहितं ग्रहाः सर्वे आसनावचनं यथा ॥ इदमर्घं च पाद्यं च धू-
पो दीपं प्रतिगृह्यतां ॥ ३४ ॥ इति ग्रह आवाहन समाप्तम् ॥ अथ ग
णपति पूजाविधि लिख्यते ॥ अथ सर्वकर्मणोऽग्रे गणपति पू-
जाविधिः कर्मदिने प्रातः संध्यापश्चात् अहते वाससी परिधाय ॥ नि-
त्यकर्म विधाय अर्घस्थापनं विधाय ॥ भूमौ गंधादिनां शंखादि कं
विलिख्य: मंत्र: ॥ गंगे च यमुने चैव गोदावरी सरस्वती नर्मदे सिंधु का

CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

हो॰ ५

वरीजेस्मिन्सन्निधिंकुरु ॥ १ ॥ गंगेचेत्यादिपठित्वामूलेनआवाह्य ॥
तेनजलेनआत्मानंपूजासामग्रींसंप्रोक्ष्यप्राणानायम्यकुर्यात्तिलज
लान्यासादयः ॥ अद्येत्यादिहरिशाकातादिमेकीर्त्यकरिष्यमाणस्य
कर्मणःनिर्विघ्नताकार्यसिद्ध्यर्थंगणेशस्ययथामिलितोपचा
रैःपूजनमहंकरिष्यामितिसंकल्प्य ॥ ॐतीव्रायैनमः ॥ ॐज्वालिन्यैनमः
ॐनंदायैनमः ॐभोगदायैनमः ॐकामरूपिण्यैनमः ॐउग्रायैनमः
ॐमध्यैविघ्नविनाशिन्यैनमः ॐसर्वशक्तिकमलासनायैनमः ॥ इतिपीठ
पूजनंकृत्वा ॥ अथध्यानम् ॥ एकदन्तंशूर्पकर्णंगजवक्त्रंचतुर्भुजं ॥
पाशांकुशधरंदेवंध्यायेत्सिद्धिविनायकं ॥ १ ॥ आवाहनं ॥ विनायकं
नमस्तेस्तुउमामलसमुद्भव ॥ इमांमयाकृतांपूजांगृहाणसुरसत्तम
२ ॥ आसनम् ॥ नानारत्नसमायुक्तंमुक्ताहारविभूषितं ॥ स्वर्णसिंहा
सनंचारुप्रीत्यर्थंप्रतिगृह्यताम् ॥ ३ ॥ पाद्यं ॥ गौरीप्रियनमस्तेस्तु

राम: ५

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.
CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

पूजनीय सर्वदा भक्त्या पाद्यं मया दत्तं गृहाण गणाधिप ॥ ४ ॥ इत्यर्घ्यं ॥
तमुद्भूतसैर्यं पावितं भक्त्या तैश्च पूजितं ॥ गृहाणार्घ्यं मया दत्तं सर्वसिद्धि
प्रदो भव ॥ [illegible] ॥ स्नानं पंचामृतैर्देव गृहाण गणनायक । अना
थनाथ सर्वज्ञ गीर्वाणपरिपूजित ॥ ६ ॥ वस्त्रम् ॥ रक्तवस्त्रद्वयं देवदे
वोपमं शुभं ॥ भक्त्या दत्तं गृहाणेदं लंबोदर हरप्रिय ॥ ७ ॥ यज्ञोप
वीतं ॥ राजतं ब्रह्मसूत्रं च कांचनं चोत्तरीयकं गृहाण चारु सर्व
ज्ञ भक्तानां सिद्धिदायक ॥ ८ ॥ इति यज्ञोपवीतं आचमनीयं ॥ चंद
नं गंधम् ॥ गंधं कर्पूरसंयुक्तं दिव्यं चंदनमुत्तमं विलेपनं सुरश्रेष्ठ प्री
त्यर्थं प्रतिगृह्यताम् ॥ ९ ॥ अक्षतान् ॥ अक्षतान् धवलान् देव सुरगंधर्वपू
जित । सर्वदेवनमस्कार गृहाण मदनुग्रहात् ॥ १० ॥ पुष्पाणि ॥ सुगं
धीनि सुपुष्पाणि मालत्यादीनि वै प्रभो । मयानीतानि पूजार्थं पुष्पाणि प्र
तिगृह्यतां ॥ ११ ॥ विनायकावनम ॥ अथ धूपं ॥ दशांगं गुग्गुलं धूपं सुगं
धं सुमनोहरं । उमासुत नमस्तुभ्यं धूपं मे प्रतिगृह्यताम् ॥ [illegible] ॥

CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

हो॰ धूपं समर्पयामि नैवेद्यं समर्पयामि ॥ सगुडान्सघृतांश्चैव मोदका

६ न्घृतपाचिकान् नैवेद्यं सफलं दत्तं गृह्यतां विघ्ननाशन ॥ १४ ॥ पू

आचमनीयं ॥ विघ्ननाशनेनमः नैवेद्यं समर्पयामि ॥ तांबूलं ॥ पू

गीफलसमायुक्तं नागवल्लीदलैर्युतं ॥ कर्पूरादिसमायुक्तं तांबूलं

प्रतिगृह्यतां ॥ १५ ॥ मोदकदानं ॥ अद्य हेत्यादि अमुककर्मणि निर्विघ्न

तया कार्यसिद्ध्यर्थं कृतयागगणपतिप्रीत्यर्थं सगुडघृतान् इमान्

दश मोदकान् निर्मादान् गणपतये ब्राह्मणाय ददासि ॥ १ ॥ दानमंत्रः ॥

विघ्नेशविप्ररूपेण गृहाण दशमोदकान् ॥ दक्षिणाघृततांबूलगुडयु

क्तान्मे वरदः ॥ १६ ॥ प्रतिग्रहमंत्रः ॥ दाता विघ्नेश्वरो देवो गृहीता स

र्वविघ्नराट् ॥ तस्मादिदं मया दत्तं परिपूर्णं तदस्तु मे ॥ १७ ॥ नमस्का रम्भः

रमंत्रः ॥ वक्रतुंड महाकाय सूर्यकोटिसमप्रभ ॥ अविघ्नं कुरु मे दे

व सर्वकार्येषु सिद्धये ॥ १८ ॥ अथ प्रार्थना ॥ विनायक नमस्तुभ्यं

CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

सनातं मोदकप्रियं ॥ अविघ्नं कुरु मे देव सर्वकार्येषु सर्वदा ॥ १८
अथ दूर्वांकुरपूजा ॥ ॐ गणाधिपनमस्तेस्तु उमापुत्र नमस्
तेस्तु अघनाशननमस्तेस्तु विघ्नकवाहनमस्तेस्तु ईशपुत्र नमस्ते
स्तु सर्वसिद्धिप्रदायकनमस्तेस्तु एकदंतं नमस्तेस्तु इभ
वक्त्र नमस्तेस्तु मूषकवाहन नमस्तेस्तु कुमारगुरवे
नमस्तेस्तु चतुर्थीशनमस्तेस्तु १ गणाधिपनमस्तेस्तु उमापु
त्राघनाशन ॥ विनायकेशतनुजेति सर्वसिद्धिप्रदायकः ॥ २० ॥ अथ
नीराजन ॥ ॐ कांडात्कांडात्प्ररोहन्ती परुषः परुषस्परि एवा नो दूर्वे
प्रतनु सहस्रेण शतेन च ॥ २१ ॥ नीराजनम् ॥ अंतस्तेजो बहि
स्तेजः एकीकृत्वामितप्रभं आरार्त्तिकमिदं देव गृहाण मदनुग्रहा
त् ॥ २२ ॥ पुष्पांजलि ॥ अविरलमदजलनिवहं भ्रमरकुलानेक
सेवितकपोलं अभिमतफलदातारं कामेशं गणपतिं वंदे ॥ २३ ॥ अथ
गणपतिद्वादशनाम ॥ सुमुखश्चैकदंतश्च कपिलो गजकर्णकः

CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

गो॰ ७

लंबोदरश्च विकटो विघ्ननाशो विनायकः ॥२४॥ धूम्रकेतुर्गणा-
ध्यक्षो भालचंद्रो गजाननः ॥ द्वादशैतानि नामानि [illegible] श्रु-
णुयादपि ॥२५॥ विद्यारंभे विवाहे च प्रवेशे निर्गमे तथा ॥ संग्रा-
मे संकटे चैव विघ्नस्तस्य न जायते ॥२६॥ विघ्नवल्लीकुठाराय [illegible]
[illegible] नेकपदस्त्वाः ॥ हरति सर्वविघ्नानि गणाधिपतये नमः ॥२७॥
इति स्तोत्रं ॥ अथो [illegible] कमासे [illegible] कपक्षे [illegible] इमे पाठ्या
[illegible] सर्वकर्मारंभे सर्वकल्याणार्थं श्रीगणपतेः पूजनं कर्म करि-
ष्ये [illegible] गणनाफल [illegible] गणपति [illegible]
[illegible] मन्त्र [illegible] ॥ श्री [illegible] ॥ [illegible] राम:
[illegible] गणपति [illegible]
[illegible] गणाधिपते [illegible] मा

७

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

त्वमाह्वासि गर्भधूम्रः ॥ १ ॥ सर्वकर्मस्व गणेशाय पूजनं तत्र प्र
थानसंकल्पः गणपतिविसर्जनं ॥ गजाननं चाखुविषाणेनै
मौंजिधरं स्कंधवाहनं च ॥ चतुर्भुजं चं चलकर्णं भुग्नं गणाधि
पं पूर्लिसकृतं भजेहमः ॥ १ ॥ अथ गणपतिविसर्जनं ॥ अथ ग
णपतिपूजनं ॥ ॐ भगवन्गणपतये इहागच्छ इहातिष्ठ एता
नि पाद्यानि अर्घाचमनीयं ॐ भगवन्गणपतये नमः एष स्ना
नं ॥ ॐ भगवन्गणपतये नम ॥ इदं अनुलेपनं ॥ ॐ भगव
न्गणपतये नमः एतानि पुष्पाणि ॥ ॐ भगवन्गणपतये नम
[illegible] इदं [illegible] ॐ भगवन्गणपतये नमः एष धू
पः ॥ ॐ भगवन्गणपतये नमः एष दीपः ॥ ॐ भगवन्गणपतये न
मः यथाशक्तिदक्षिणा ॥ इति गणपतिपूजनविधिः समाप्तः

CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

अथ मातृपूजाविधिर्लिख्यते ॥ ॐ अद्येहेत्यादि अमुककर्म्म
णि सर्वांगत्वेन निर्विघ्नतासाकार्यसिद्ध्यर्थं गणपतिसहितं गौर्य्या
दिषोडशमातॄणां पूजनमहं करिष्ये इति संकल्प्य ॥ अथ प्रतिष्ठा
पनं ॥ एतं ते देव सवितर्यज्ञं प्राहुर्बृहस्पतये ब्रह्मणे । तेन यज्ञमव
तेन यज्ञपतिं तेन मामव ॥ मनो जूतिर्जुषतामाज्यस्य बृहस्पतिर्य
ज्ञमिमं तनोत्वरिष्टं यज्ञं समिमं दधातु विश्वेदेवास इह मादयन्तामों
प्रतिष्ठ ॥ १ ॥ इति प्रतिष्ठाप्य ॥ गौर्य्यादि षोडशमातरः इहागच्छ
त इह तिष्ठत इति षोडशमातृका वरदा भवत ॥ वरदाभयपाणयः ॥ इति
ध्यानं ॥ ॐ गणपतिसहितं गौर्य्यादि षोडशमातृभ्यो नमः ॥ ध्यानं
समर्पयामि ॥ अथावाहनं ॥ गौरी पद्मा शची मेधा सावित्री विजया
जया देवसेना स्वधा स्वाहा मातरो लोकमातरः ॥ २ ॥ धृति

CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

पुष्टिं च यथाविधि राम देवक्त्रयासहः॥ गणपति गौर्य्यादि मातानतस्मै रे
भ्यो नमोनमः॥ २॥ इति आवाहनं॥ ततः आसनं॥ पाद्यं अर्घ्यं
आचमनीयं धूपं दीपं नैवेद्यं॥ विधि यथोक्त षोडश मातृका
पूजनं॥ ॐ गणपतये नमः गौर्य्यै नमः पद्मायै नमः २॥ शच्यै
नमः ३ मेधायै नमः ४ सावित्र्यै नमः ५ जयायै नमः ६ विजया
यै नमः ७ देवसेनायै नमः ८ स्वधायै नमः ९ स्वाहायै नमः १० मा
तृभ्यो नमः ११ लोकमातृभ्यो: १२ धृत्यै नमः १३ पुष्ट्यै नमः १४
तुष्ट्यै नमः १५ आत्मनः कुलदेवतायै नमः १६ स्नानं। वस्त्रं गंधं
अक्षतां पुष्पं धूपं दीपं नैवेद्यं॥ भूषणानि॥ अद्य हे अमुको
हं अमुक कर्मणि गणपति सहित गौर्य्यादि षोडश मातृणां व
सोर्द्धारापात विध्ये आलं करिष्ये॥ ॐ वसोः पवित्रं मसि शत
धारं वसोः पवित्रमसि सहस्रधारं। देवस्त्वा सविता पुनातु वसोः

CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

गो॰ २

अपवित्रेणशनशरीरेणाश्याकामभुवः १ ॥ इतिमंत्रेणपंचस्व
र्वसुधारांउत्तरतस्त्वपातयेत् ॥ अथपुष्पांजलिः ॥ ब्रह्मा
णीकमलेंदुसौम्यवदनामाहेश्वरीलीलया कौमारीरिपुदर्पनाश
नकरीचक्रायुधावैष्णवी ॥ वाराहीघनघोरघर्घरमुखीऐंद्रीचव
ज्रायुधा ॥ चामुंडागणनाथरुद्रसहितारक्षंतुवोमातरः ॥ १ ॥ इति
पुष्पांजलिंसमर्पयामितिवक्तव्यः ॥ अद्येहंअमुकशर्माणोहंअमु
ककर्मणिसर्वकर्मारंभेगणपतिगौर्यादिषोडशमातृप्रजाया
सद्गुणार्थंपंचब्रह्मअरिष्टनस्यहृजनार्थंईमादह्निगांब्राह्मणा रामः
भ्योदक्षिणांमहंसंप्रददे ॥ मंत्रः पाठ ॥ समस्येदेवातुधियासंरक्षि २
णायोरुचसामम आयुः अमृतमो अहंनववारेविरे प्रतवदेविसंहृषि
॥ अंबे अंबिके अंबालिकेनमानयतिकश्चनःससःत्यश्विकसु

CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

मद्रिकां कालिं पीलवासनीम्: ॥२॥ इति षोडशमातृकापूजनं ॥ अथ
पुण्याहवाचनं ॥ संकल्पं कुर्य्यात् ॥ अद्येह देशकालौ स्मृत्वाऽमुककर्म
र्मणि पूर्वांगत्वेन उत्तमपुरुषव्याप्तये सकलमंगलाभिवृद्ध्यर्थं
ब्राह्मणानां द्वारा पुण्याहं वाचयिष्ये ॥ तत्पूर्वांगत्वेन चतुर्णां ब्राह्म
णानां पूजनपूर्वकं वरणमहं करिष्ये इति संकल्पः ॥ भूमिदेवाग्रजो
ऽसि त्वं विष्णुरूपोत्तमः ॥ सत्यसो व्रतभूषणः अर्घोयं प्रतिगृह्यतां
इति मंत्रेणाग्नेयकब्राह्मणानां हस्ते अर्घं दद्यात् ॥ गंधाक्षतं कुर्य्यात्:
गंधद्वारां दुराधर्षां नित्यपुष्टां करीषिणीं ईश्वरीं सर्वभूतानां तामि
होपह्वये श्रियं ॥१॥ इति गंधं समर्पयेत् ॥ नमो ब्रह्मण्यदेवाय गोब्रा
ह्मणहिताय च ॥ जगद्धिताय कृष्णाय गोविंदाय नमो नमः ॥२॥ इति
मंत्रेण ब्राह्मणपादान् प्रक्षाल्य पुष्पाणि दद्यात् ॥ वरणसामग्रीं करे कृ
त्वा एभिर्गंधाक्षतपुष्पपूंगीफलद्रव्यैः अमुककर्मणि पुण्याह

CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ले: वाचनार्थं प्रत्येकं त्वामहं वृणे ॐ वृतोस्मीति प्रत्युक्तिः ब्राह्मणैः एवं च
२ कुर्वन्तो विरतां विधाय ।। अंजलिं बध्वा ।। भो ब्राह्मणाः मम अमुकशर्मणो
गृहे पुण्याहं भवन्तो ब्रुवन्तु ।। २ ।। एवं सर्वत्र ऊह्यं च ।। आपाहं स्वस्तिवच-
नं स्पृहुः कल्याणमेवच ॐ वृद्धिश्रीरस्तु सततं शांतिः सर्वत्र कर्मसु
१ ।। ॐ पुण्याहं ।। पुनन्तु मा देवजनाः पुनन्तु मनसा धियः पुनन्तु विश्वा
भूतानि जातवेदः पुनीहि माम् ।। २ ।। भो ब्राह्मणा मम गृहे स्वस्ति भव
न्तो ब्रुवन्तु ।। ३ ।। ॐ स्वस्ति ।। ३ ।। ॐ स्वस्ति न इन्द्रो वृद्धश्रवाः स्वस्ति नः पूषा
विश्ववेदाः स्वस्ति नस्तार्क्ष्यो अरिष्टनेमिः स्वस्ति नो बृहस्पतिर्दधातु ।। भो
ब्राह्मणा मम गृहे ऋद्धिं भवन्तो ब्रुवन्तु ।। ३ ।। ॐ ऋध्यतां ।। २ ।। ॐ ज्यैष्ठ्यं
चमे आधिपत्यं च मे मन्युश्च मे भामश्च मे मश्च मे भश्च मे जेमा च रामः
मे महिमा च मे वरिमा च मे प्रथिमा च द्राघिमा च मे वृद्धं च मे वृद्धिश्च मे य २
ज्ञेन कल्पताम् ।। ५ ।। भो ब्राह्मणा मम गृहे श्रीरस्तु भवन्तो ब्रुवन्तु ।। ३ ।। श्रीर

CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

न्तु ३॥ मनसःकाममाकूतिंवाचः सत्यमशीमहि पशूनांरूपमन्नस्यम
यिश्रीश्रयतांयशः॥ २॥ भोब्राह्मणाममगृहेकल्याणंभवंतोब्रुवन्तु॥ २
२॥ ॐकल्याणम्॥ ३॥ ॐयथेमांवाचंकल्याणीमावदानिजनेभ्यः ब्रह्मरा
जन्याभ्यांशूद्राय चार्याय च स्वाय चारणाय च प्रियोदेवानांद
क्षिणायै दातुरिह भूयासमयंमेकामः समृध्यताम्॥ २॥ भोब्राह्म
णाममगृहेशान्तिंभवंतोब्रुवन्तु॥ २॥ ॐशान्तिः॥ ३॥ ॐद्यौःशान्तिःरंतरिक्ष
शान्तिः पृथिवीशान्तिरापःशान्तिरोषधयःशान्तिर्वनस्पतयःशान्ति
र्विश्वेदेवाःशान्तिर्ब्रह्मशान्तिः सर्वंशान्तिःशान्तिरेवशान्तिःसामाशान्ति
रेधिः सुशान्तिर्भवतुः विश्वानिदेवसवितर्दुरितानिपरासुवः यद्भद्रं
तन्नआसुवः सुशान्तिर्भवतुः॥ पुण्याहसंपत्तिः [illegible]॥ अथ आचार्यब्राह्म
णवरणसंकल्पः॥ अद्येहेत्यादि अमुककर्मणि आचार्यकर्मकर्तुंत्वाम
हंवृणे॥ वृतोऽस्मि॥ आचार्यलक्षणंयथास्वर्गेशक्रादीनांबृहस्पतिः तथा

CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

ग. त्वंममयज्ञेस्मिन्नाचार्योभवसुव्रतः ॥ १ ॥ अर्ककर्मणि ब्रह्मकर्मकर्तृत्वा
२२ महंवृणे ॥ तथाह ॥ यथाहि चतुर्मुखोब्रह्मा सर्वदेवपतिर्विभुः तथात्वंम
मयज्ञेस्मिन्ब्रह्माभवद्विजोत्तमः ॥ २ ॥ अर्त्विक्साध्येकर्माणि अर्त्विक्
त्वेनत्वामहंवृणोति अन्येकं अर्त्विजामपिवरणं ॥ इति पुण्याहवाचनं
मातृशुभमत्र ॥ उक्तंच ॥ पुण्याहवाचं विना विना विप्रदानं गृह्णन्ति ये नर
तावुभौनरकंयांति यावत्तिष्ठति मेदिनी ॥ इति स्मृत्यंतरे ॥ अथ कलश
स्थापनविधिः ॥ तत्र संकल्पः ॥ अद्येहेत्यादि अमुकशर्माऽहं अर्ककर्मणि
अमुक अरिष्टनिवारणार्थं इदं ग्रहवेद्यां मध्ये कलशस्थापनमहंकरि
ष्ये इति संकल्पः ॥ ग्रहवेद्या अग्नेर्वा ईशानभागे अव्रणंधान्यमध्यस्थं
पंचवाकलशंदध्याक्षतचर्चितं स्थापयेत् ॥ तत्र मंत्रः ॥ महीद्यौःपृथिवीचनइ राम:
मंयज्ञंमिमिक्षतांपिपृतांनोभरीमभिः ॥ इति भूमिस्पर्शनम् ॥ ॐ ओषधयः २२

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.
CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

समवदंतिसोमेनसहराज्ञायस्मैकृणोतिब्राह्मणस्तंराजन्पारया
मसि॥१॥इतिसप्तधान्याभिमंत्रिण्य॥ॐआजिघ्रकलशंमह्यात्वा
विशंत्विंदवःपुनरूर्जानिवर्तस्वसानःसहस्रंधुक्ष्वोरुधारापयस्वती
पुनर्माविशताद्रयिः॥१॥इतिकलशस्थापनं॥ॐवरुणस्योत्तंभनमसि
वरुणस्यस्कंभसर्जनीस्थोवरुणस्यऋतसदन्यसिवरुणस्यऋतसदनमा
सीद॥२॥इतिजलेनपूरणम्॥ॐगंधद्वारांदुराधर्षांनित्यपुष्टां
करीषिणीःईश्वरीसर्वभूतानांतामिहोपह्वयेश्रियम्ःइतिगं
धम्॥ॐकांडात्कांडात्प्ररोहंतीपुरुषःपुरुषःस्परि एवानोदूर्वे
प्रतनुसहस्रेणशतेनच॥३॥इतिदूर्वा॥याओषधीःपूर्वाजाता
देवेभ्यस्त्रीयुगंपुरामनेनुबभ्रूणामहंशतंधामानिसप्तच॥४॥इ
तिसर्वौषधप्रक्षेपः॥याःफलिनीर्याअफलाअपुष्पायाश्चपुष्पि
णी॥बृहस्पतिप्रसूतास्तानोमुंचंत्वंहसः५॥इतिपूगीफलं

CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

श्रा॰ १२

मुरामांसीवचाकुष्टंशैलेयंरजनीद्वयं॥शठीचंपकमुस्ताचसर्वौष
धिगणःस्मृतः६॥इतिवनस्पतिसर्वौषधयः॥अश्वत्थेवोनिषदनं
पर्णेवोवसतिष्कृता।गोभाजइत्किलासथयत्सनवथपूरुषं
७॥वट१आम्र२अश्वत्थ३प्लक्ष४उदुंबर५॥इतिपंचपल्लवाः॥
ॐस्योनापृथिवीनोभवानृक्षरानिवेशनी॥यच्छानःशर्मसप्र
थाः॥८॥इतिपंचामृतम्॥ॐपयःपृथिव्यांपयःओषधीषुपयो
दिव्यंतरिक्षेपयोधाःपयस्वतीःप्रदिशःसंतुमह्यंम८॥इतिपयः
ॐदधिक्राव्णोअकारिषंजिष्णोरश्वस्यवाजिनः॥सुरभिनोमुखा राम: १२
करत्प्रणआयूंषितारिषत्॥१॥इतिदधि॥ॐघृतवतीभु
वनानामभिश्रियोर्वीपृथ्वीमधुदुघेसुपेशसा॥द्यावापृथिवीवरु
णस्यधर्मणाविष्कभितेअजरेभूरिरेतसा॥इतिघृतं॥सप्तम

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

खंड प्रतिपंचामृतेन: ।। ॐ परिवाजपतिः कविरग्निर्हव्यान्यक्रमी
द्दधद्रत्नानि दाशुषे ।। १२ ।। इति पंचरत्नानि ।। ॐ हिरण्यगर्भः स
मवर्त्तताग्रे भूतस्य जातः पतिरेक आसीत् ।। सदाधार पृथि
वीं द्यामुतेमां कस्मै देवाय हविषा विधेम: ।। १३ ।। इति हिरण्य ।।
पद्भ्यापवाः सऽउपस्थान्यधिवासस्सज्याहिरण्यान्यस्मै संधान
स्वंतेपद्मी शांप्रि[illegible] देवोव्यामयंति ।। १४ ।। ध्रुवास्तु वास्तवा ।। इति व
स्त्रं ।। अथ ब्रह्मस्थापनं ।। आब्रह्मन् ब्राह्मणो ब्रह्मवर्चसी जाय
तामराष्ट्रे राजन्य: शूर इषव्योतिव्याधी महारथो जायतां दोग्ध्री
धेनुर्वोढानड्वानाशुः सप्तिः पुरंध्रिर्योषा जिष्णू रथेष्ठाः ।। सभेयो
युवास्य यजमानस्य वीरो जायतां निकामे निकामे नः ।। पर्जन्यो
वर्षतु ।। फलवत्यो न: औषधय: पच्यन्तां योगक्षेमो नः कल्पता
म् ।। १५ ।। अथ चतुर्वेद चतुर्नवीन ब्रह्मस्थापनं ।। आनंदोनं

CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

रक्तश्चैव तांबोल धूम्रमेव च ॥ एतानि चतुर्वक्त्राणि ब्रह्मणाशिरश्चतु
हो॰ र्षं ॥ १६ ॥ आनंदो पूर्वमेस्यापृथ्वनं दक्षिणोस्तथा ॥ तांबोलपश्चि
३२ म दिशा धूम्रो उत्तरमेव च ॥ १७ ॥ आनंदो ऋग्वेदस्य यजुर्वेदस्य नंद
ने ॥ तांबोल सामवेदस्य धूम्रो अथर्वणमेव च ॥ १८ ॥ इति चतुर्मुखब्र
ह्मनामानि ॥ ॐ पूर्णाट विपरापतन पूर्णा पुनरापतः वस्तेवृक्षणा
हवाइध सर्ग ऊर्ध्व थतंक्रतोः ॥ १९ ॥ इति सप्तधान्य पूर्णपात्र संस्था
प्य ॥ अथ गंगाया माहात्म्य ॥ गंगाद्याः सरितास्सर्वे तीर्थानि जलदानिदा ॥
आयांतु भस्मिन्न कलशे तु रितः पापकारकः ॥ सर्वे समुद्राः स
रितः तीर्थानि जलदा नदाः ॥ आयांतु यजमानस्य दुरितापहकार रामः
काः ॥ २ ॥ अथ कलशाभिमंत्रिणं ॥ कलशस्य मुखे विष्णुः कंठे रु ३२
द्रः समाश्रितः ॥ मूले तस्य स्थितो ब्रह्मा मध्ये मातृगणाः स्मृताः ॥ ३ ॥

CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

कुलोऽनुसागराः सप्त सप्तद्वीपा वसुंधरा: ॥ ऋग्वेदो यजुर्वेदः सामवे
दोऽप्यथर्वणः ॥ २ ॥ अथ प्रार्थना ॥ देवदानवसंवादे मथ्यमाने महो
दधौ ॥ उत्पन्नोऽसि तदा कुंभ विधृतो विष्णुना स्वयं ॥ ३ ॥ त्वत्तोये स
र्वतीर्थानि देवाः सर्वे त्वयि स्थिताः ॥ त्वयि तिष्ठंति भूतानि त्वयि प्राणाः
प्रतिष्ठिताः ॥ ४ ॥ शिवः स्वयं त्वमेवासि विष्णुस्त्वं च प्रजापतिः ॥ आदित्या
वसवो रुद्रा विश्वेदेवाः सपैतृकाः ॥ ५ ॥ त्वयि तिष्ठंति सर्वेऽपि यतः कामः
फलप्रदाः ॥ त्वत्प्रसादादिमं यज्ञं कर्तुमीहे जलोद्भव ॥ ६ ॥ सान्निध्यं कु
रु मे देव प्रसन्नो भव सर्वदा ॥ स्थिरो भव वहुंगश्चा शुभ भव वाक्ष्ववत्त ॥ ७
इति वरुणप्रार्थना ॥ दूर्वादर्भोपरापंतु पूर्णपात्रं न्यसेत्ततः ॥ वस्त्रं वविक्रिणाव
हाइयम रजतं स्थाने कृते ॥ इति श्रीपात्रपट्ट ॥ ततस्ते तीत्रघृताप्यव स्त्रणे
सहित पादादीन् कुर्यात् ॥ इति संकल्प ॥ अद्येह अमुकगोत्रोत्पन्नोऽमुक
राशिरमुकशर्माहं अपंचग्रहवेध्या सर्वोपद्रवविनाशनार्थे अस्मिन्के

CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

लो॰ १४ लशे आदित्यादिनवग्रहाणां दक्षिणादानमुत्सृजेत् ॥ पुनरर्घ्यं ॥ ॐ भूर्
भुर्वस्वः अस्मिन्कलशे ब्रह्मावरुणासहिता आदित्यादिनवग्रहाः साङ्गाः
सायुधाः सवर्णाः सवाहनाः सपरिवाराः अधिदेवता प्रत्यधिदेवता
विनायकादिपंचदेवता इंद्रादिदशदिक्पालदेवता इह यज्ञस्थाने सर्व
कर्मारंभे ॥ इहागच्छ इह तिष्ठ इति संकल्पः ॥ ॐ ब्रह्मन् इहागच्छ अस्मै
नमः ॥ वरुण इहागच्छ इह तिष्ठ ॥ नत्वा यामि ॥ वरुणाय नमः ॥ ततः
पाद्यादिः ॥ कलशोपरि नाममंत्रेण वैदिकमंत्रेण वा नवग्रहाणां पूजनं च ॥
ॐ आदित्याय नमः ॥ ॐ सोमाय नमः ॥ ॐ भौमाय नमः ॥ ॐ बुधाय नमः ॥
ॐ बृहस्पतये नमः ॥ ॐ शुक्राय नमः ॥ ॐ शनिश्चराय नमः ॥ ॐ राहवे न
मः ॥ ॐ केतुभ्यो नमः ॥ ॐ अधिदेवेभ्यो नमः ॥ प्रत्यधिदेवताभ्यो नमः ॥ विनायका रामः
दिपंचदेवताभ्यो नमः ॥ इंद्रादिदशदिक्पालेभ्यो नमः ॥ ईश्वराय नमः ॥ उमा १४

CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

ॐ

येनमः। स्वरायैनमः ब्रह्मणेनमः। विस्नवेनमः। ईन्द्रायैनमः। यमायनम
कालायनमः चित्रगुप्तायनमः। अग्नयेनमः। पृथिव्यैनमः। अद्भ्योनमः।
प्रजापतयेनमः। सर्पेभ्योनमः। विनायकायनमः। दुर्गायैनमः। मरुद्भ्यो
नमः। आकाशायैनमः। अश्विनिभ्योनमः। वास्तोष्पतयेनमः। क्षेत्राधि
पतयेनमः। ईंद्रादिदशदिक्पालेभ्योनमः। इतिपृथकनामानि सं ९ ध्यं
ध्यानम्॥ आवाहनं। आसनं। पाद्यं॥ एवंधूपदीपादिभिः। संपूज्यनी
राज्यं॥ ७ अथाञ्जलिंप्रार्थयेत॥ ॐब्रह्मामुरारिस्त्रिपुरांतकारिभानुःशा
शीभूमिसुतोबुधश्च। गुरुश्चशुक्रःशनिराहुकेतुःसर्वेग्रहाःशांति
कराभवंतु॥१॥ सूर्यःसौर्यमथेंदुरिंदुपदवींसन्मंगलोमंगलः॥ स
द्बुद्धिंचबुधोगुरुश्चगुरुतांशुक्रःसुखंशंशनिः॥ राहुर्वाहुबलंकरोतुस
ततंकेतुःकुलस्योन्नतिं नित्यंप्रीतिकराभवंतुममतेसर्वेनुकूलाग्र
हा॥२॥ आयुश्चवित्तंतथाकरंवंचधर्मार्थलाभंबहुपुत्रतांच॥

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri
CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ग्र.
२५

शान्तस्तयं राजन्स्तुष्टजिताः पांतु ये ग्रहाः क्षेमकरा भवंतु ॥ ३ ॥ यानुद्दे-
शगणाः सर्वे पूजामाराध्य पार्थिव ॥ इष्टकामसमृद्ध्यर्थं पुनरागमना-
य च ॥ ४ ॥ अथेह ॥ अमुकोहं अमुककर्मणि एवं गणेन अस्मिन्कल-
शे अधिदेवताप्रत्यधिदेवताविनायकादि पंचदेवता ईश्वरादि दशदि-
क्पाल देवता मादित्यादिनवग्रहाणां ब्रह्मवरुण सहितदेवानां ग्रहवे-
द्यां स्थापनपूजनकर्मणः सांगफलप्राप्त्यर्थं ग्रहाणां प्रीतये इमां दक्षि-
णां ब्राह्मणाय ददामि ॥ ॐ तत्सत् ॥ इति कलशपूजनं ॥ अथ नवग्र-
हपूजाविधिर्लिख्यते ॥ भूमिपरिग्रहं कृत्वा ॥ तत्र यजमानः हस्तेन वि-
शतिहस्तं दीर्घं दशहस्तमायतं शालां ॥ षोडशहस्तं द्वादशहस्तं वा म-
ण्डपं निर्माय ; तदीशानभागे हस्तमितां वितस्त्युच्छ्रितां मेखलाद्वययु-
तां ग्रहवेदीं कुर्यात् ॥ तन्मध्ये पट्टकं भर्ते निर्माय : ततवर्णचूर्णेन प-
रयित्वा कर्णिकायां पंचैव च ॥ प्रतिमा सुवर्णमयं जैउवातन्नत्र

ग्रह:
२५

CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

कारेण ग्रहाणामावाहनादिकं कुर्य्यात् ॥ ३ ॥ च ॥ मध्ये स्थाप्ये रवी रक्तः सो
मश्वेतोग्निकोणके ॥ २ ॥ दक्षिणे त्रिकोणाकारः रक्तः पीत ईशानके बुधः ॥ बृ
हस्पतिरुत्तरके पीतः शुक्रे श्वेतश्च पूर्वके ॥ कृष्ण शनिः पश्चिमे स्याद्रा
हुः कालश्च नैरृते ॥ २ ॥ धूम्रकेतुश्च वायव्यामेतच्च ग्रहवर्णकं ॥ म
ध्ये वर्त्तुलाकारे रक्तः ह्रद शाङ्कुलापाजसुखं ॥ ३ ॥ संकल्प ॥ अ ह ॥ अ
द्यमुकशर्म्मणो अमुककर्मणः इदं ग्रह

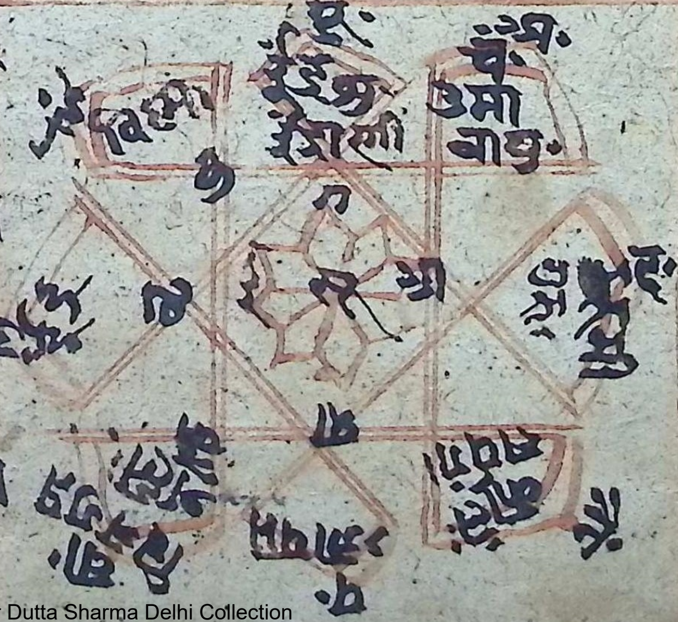

यज्ञेन सर्वकल्याणार्थं आदित्य
चंद्रभौमबुधबृहस्पतिशुक्रशनि
राहुकेतवः सागफलप्राप्त्यर्थं नवग्र
हयज्ञमहं करिष्ये ॥ सूर्य्यरक्त
पुष्पाक्षतैः यजनीय ॥ अथ ॥
यु ॥ ४ ॥ ॐ भूर्भुवः स्वः कलिंगदे
शोद्भवः काश्यपगोत्र सूर्य्य इहा
गच्छेत्यावाहय ॥ ॐ आकृष्णेन र

CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ग्रा· सावर्त्तमानोनिवेशयन्नमृतंमर्त्यंचहिरण्ययेनसवितारथेनदेवा
१८ यातिभुवनानिपश्यन्॥१॥ अथ चंद्र॥ ततः आग्नेयदले ॐभूर्भु
वःस्वः यमुनातीरोद्भव आत्रेयसगोत्रशुक्लवर्णसोम इहागच्छ इह
तिष्ठ इत्यावाह्य इमंदेवेति गौतमऋषिस्त्रिष्टुप्छंदः सोमोदेवता
आग्नेयेसोमस्थानेविनियोगः ॐ इमंदेवाअसपत्नसुवध्वं
महतेक्षत्रायमहतेज्येष्ठायमहतेजानराज्यायेंद्रस्येंद्रियायइमममु
ष्यपुत्रममुष्यैपुत्रमस्यैविशएषवोमीराजासोमोस्माकंब्राह्मणा
नांराजाइतित्रिकोणेश्वेतमंडलेश्वेततंडुलैःस्थापयेत्॥२॥
अथ भौमः॥ ततोदक्षिणदलेस्थाप्य॥ ॐभूर्भुवःस्वः अवंतिदेशो राम: १८
द्भवभारद्वाजगोत्ररक्तवर्णभौमः॥ इहागच्छ इहतिष्ठ इत्यावाह्य॥
अग्निर्मूर्द्धेति विरूपऋषिर्गायत्रीछंदः भौमोदेवतारहि

CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

रोभौमः स्थापने विनियोगः ॥ ॐ अग्निर्मूर्द्धा दिवः ककुत्पतिः पृथि
व्या अयं। अपां रेतांऽसि जिन्वति ॥ यंतु कोणे रक्तमंडले रक्त
माल्यैः स्थापयेत् ॥ अथ बुधः ॥ तत्र ईशानदले ॥ ॐ भूर्भुवः
स्वः मगधदेशोद्भव आत्रेयसगोत्र पीतवर्ण बुधदेवता इहागच्छेह
तिष्ठेत्यावाह्य ॥ ॐ उद्बुध्यस्वेति विश्वेदेवा ऋषिस्त्रिष्टुप् छंदः ॥
बुधो देवता ईशाने बुधस्थापने विनियोगः ॥ ॐ उद्बुध्यस्वाग्ने प्रतिजागृ
हि त्वमिष्टापूर्ते संसृजेथामयं च ॥ अस्मिन्सधस्थे अध्युत्तर
स्मिन् विश्वेदेवा यजमानश्च सीदत ॥ पीतपुष्पाहुतैः स्थापयेत् ॥ ४ ॥
इति बुधः ॥ अथ बृहस्पतिः ॥ तत्र उत्तरदले ॥ ॐ भूर्भुवः स्वः सिं
धुदेशोद्भव आंगिरससगोत्र पीतवर्ण गुरो इहागच्छेत्यावाह्य ॥
ॐ बृहस्पते इति गृत्समद ऋषिस्त्रिष्टुप् छंदः बृहस्पतिर्देवता उ
त्तरदले बृहस्पतिस्थापने विनियोगः ॐ बृहस्पते अतियदर्यो

CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ले. अर्हाय्यमद्भिर्भातिकत्नुमग्नेभु यादीरयच्छ्रवसंचित्रजातस्मात्
२ वीर्य्यंविरोधेहिचित्रैः दीर्घवृत्तश्चकोणोऽपीतपुष्पाक्षतैः स्थापयेत् ॥५॥
अथ शुक्रःस्थानः पूर्वदले ॥ ॐ भूर्भुवः स्वः भोजकटदेशोद्भव भार्गव
सगोत्रशुक्लवर्णाशुक्र इहागच्छेहतिष्ठ इत्यावाह्य ॐ शुक्र अन्नात्प
रिस्रुतो रसं ब्रह्मणाव्यपिबत्क्षत्रं पयः सोमं प्रजापतिः ऋतेन
सत्यमिन्द्रियं विपानं शुक्रमन्धस इन्द्रस्येन्द्रियमिदं पयोऽमृतं
मधुः ॥ पंचकोणे श्वेतमंडले श्वेतपुष्पाक्षतैः स्थापयेत् ॥६॥
अथ शनिःस्थानः पश्चिमदले ॥ ॐ भूर्भुवः स्वः सौराष्ट्रदेशोद्भव
काश्यपगोत्र कृष्णवर्ण शनैश्चर इहागच्छ इह तिष्ठ इत्यावाह्य ॥ ॐ श रामः
न्नोदेवीतिदध्यङ्गाथर्वणऋषिः शनिर्देवता शनिस्थापने विनियो २
गः ॥ ॐ शन्नोदेवीरभिष्टय आपो [illegible] पीतये शंयोरभिस्रवन्तु नः ॥

भवंतु

CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

धनुषाकारे कृष्णमंडले कृष्णपुष्पाहृतैः स्थापयेत् ॥ ७ ॥ अथ राहु-
तंत्रः नैर्ऋत्यदले ॥ ॐ भूर्भुवः स्वः राठीनपुरोद्भव पैठीनसिसगोत्रा
राहो इहागच्छ इह तिष्ठ इत्यावाह्यः ॥ कया नश्चित्र इति वामदेव ऋषि-
स्त्रिष्टुप्छंदः राहुर्देवता राहुस्थापने विनियोगः ॥ ॐ कया नश्चि-
त्र आभुवदूती सदावृधः सखा कया शचिष्ठया वृताः ॥ सूर्पाका-
रे नीलमंडले नीलपुष्पाहृतैः स्थापयेत् ॥ ८ ॥ अथ केतुं तंत्र
वायव्यकोणे ॥ ॐ भूर्भुवः स्वः अंतर्वेद्युत्पन्न जैमिनिसगोत्राः
केतवः इहागच्छ इह तिष्ठ इत्यावाह्यः ॐ केतुं कृण्वन्निति मधुच्छंदः
केतुस्थापने विनियोगः ॥ ॐ केतुं कृण्वन्नकेतवे पेशो मर्या अपे-
शसे समुषद्भिरजायथाः केतो इहागच्छ इह तिष्ठ केतूंनावकृत्वे
पिष्टमादौ ग्रहाणामादित्याभिमुखांस्थाप्य ॥ इति केतुः ॥ अथाधि-
देवता ॥ ॐ भूर्भुवः स्वः इत्युक्त्वा सर्वस्यार्द्धे दक्षिणपार्श्वे ईश्वरं ॥

32

CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

हो· ६८ सोमदक्षिणे उमां । भौमदक्षिणे स्कंदं ॥ बुधदक्षिणे श्रीविष्णुं । गुरुद
क्षिणे ब्रह्माणं ॥ शुक्रदक्षिणे इंद्रं । शनिदक्षिणे यमं । राहुदक्षि
णे कालं । केतुदक्षिणे चित्रगुप्तं । अथ प्रत्यधिदेवता ॥ सूर्यवाम
पार्श्वे अग्निं । सोमवामपार्श्वे आपः । भौमवामपार्श्वे भूमिं । बुधवामपा
र्श्वे विष्णुं । गुरुवामपार्श्वे इंद्रम् । शुक्रवामपार्श्वे इंद्राणीं । शनि
वामपार्श्वे प्रजापतिं । राहुवामपार्श्वे सर्पान् । केतुवामपार्श्वे ब्रह्म
णम् । अथ पंचविनायका ॥ राहुरुत्तरेण विनायकं । शनेरुत्तरः पंचविनाय
तस्याकाशं । केतोर्दक्षिणः अश्विनौ । सर्वेषामुत्तरे क्षेत्राधिपति दु॰ गा॰ २
वास्तोष्पतीन् वा आवाहयेत् । एवमादित्यादिनवग्रहाणामावाहनं कौ॰ ३
कृत्वा । एकैकेन प्रतिष्ठाप्य ॥ आसनं । पाद्यं । धूपं । दीपं नैवेद्यं । आकाश ४
पृथक् पृथक् ग्रहाणां पूजनीयं ॥ अथ नवग्रहध्यानं ॥ पद्मा अश्विन ५

CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

सनपद्मकरः पद्मगर्भसमद्युति सप्ताश्वरथसंस्थश्च द्विभुजस्स्यात्स
दारविः ॥१॥ श्वेतः श्वेताम्बरधरः श्वेताश्वः श्वेतभूषणः गदापाणि
र्द्विबाहुश्च कर्त्तव्यो वरदः शशी ॥२॥ रक्तमाल्याम्बरधरः शक्तिशूल
गदाधरः चतुर्भुजो मेषगमो वरदः स्याद्धरासुतः पीतमाल्याम्बरधरः
कर्णिकारसमद्युति ॥३॥ खड्गचर्मगदापाणिः सिंहस्थो वरदो बुधः ४॥
देवदैत्यगुरू तद्वत्पीतश्वेतौ चतुर्भुजौ ॥ दण्डिनौ वरदौ कार्यौ सा
क्षसूत्रकमण्डलू ॥५॥ कार्व्यकर्ताहित्यगुरू लेनद्युतिसमप्रभ ॥
एकाक्षवरदो देवभृगुपत्य नमोस्तु ते इन्द्रनीलद्युतिः शूलीवर
दो गृध्रवाहनः बाणबाणासनधरः कर्त्तव्योर्कसुतः सदा ॥७॥
करालवदनखड्गचर्मशूलीवरप्रदः नीलसिंहासनस्था
स्वर्भानुरत्रप्रशस्यते ॥८॥ धूम्रा द्विबाहवः सर्वे गदिनो विकृ
ताननः गृध्रासनगता नित्यं केतवः स्युर्वरप्रदाः ॥९॥ इति नवग्र

CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

हो. हेमांगं एवं ध्यात्वा वैदिकमंत्रैश्चापि जयेत् ॥ नीराज्य ॥ पुष्पांजली:
१९ संकल्प ॥ ॐ अद्य० अमुकोहं अमुकशर्म्मणो अमुककर्मणि सौ
गतार्फलप्राप्त्यर्थं नवग्रहपूजनहितं वेदिं मां दक्षिणां ब्राह्मणामुकं
पूजेत् ॥ इति नवग्रहस्थापनपूजनं ॥ अथ होमविधि: अर्क ॥
अर्कः पलाशः खदिरः अपामार्गोथ पिप्पलः उदुंबरः शमी
दूर्वा कुशस्तथाग्नयः ॥ कपिलः पिंगलः धूम्रकेतुः जपाग्निः
शिखिः हाटकः महातेजाहुताशनः रोहितः ॥ २ ॥ ग्रहाणां बलि
कार्य्या ॥ सूर्याय गुडौदनं ॥ १ ॥ सोमाय घृतपायसं ॥ २ ॥ भौमाय म
धुरान्नं लाच्छायावक्रवा ॥ ३ ॥ बुधाय क्षीरौदनं ॥ ४ ॥ बृहस्पतये दध्यो होम.
दनं ॥ ५ ॥ शुक्राय घृतौदनं ॥ ६ ॥ शनिश्चराय कृसरान्नं ॥ ७ ॥ त १९
हवे छागमांसं मुक्तौदनं ॥ ८ ॥ केतवे चित्रौदनं ॥ ९ ॥ एवं ग्रहे
भ्यो दद्यात् ॥ अथ ग्रहदानानि ॥ धेनुः ॥ शंखं ॥ मैन ॥ धान कुर्वी ॥

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

गुरु शनि राहु केतु

पीतवस्त्रस्रग्व: ॥ गोऽश्वावसं भोग: ॥ इमं गुरुं सामान्यदानम् ॥ अथ
यत्नेमममंत्रा: ॥ आकृष्णेतिहिरण्यस्तूप ऋषिस्त्रिष्टुप्छंद: ॥ सवि
तादेवता अर्कसमिद्धोमेविनियोग: ॥ १ ॥ इमंदेवेतिवरुण ऋ
षिर्वृषभस्त्रिष्टुप्छंद: ॥ सोमोदेवतापलाशसमिद्धोमेविनियोग: ॥ २ ॥
अग्निर्मूर्द्धेतिविरूपाक्षऋषिर्गायत्रीछंद: ॥ भौमदेवताखदिरस
मिद्धोमेविनियोग: ॥ ३ ॥ उद्बुध्यस्वेतिपरमेष्ठीऋषिस्त्रिष्टुप्छंद:
बुधोदेवताबुधप्रीतयेऽपामार्गसमिद्धोमेविनियोग: ॥ ४ ॥ बृह
स्पतेतिगृत्समदऋषिस्त्रिष्टुप्छंद: ॥ बृहस्पतिर्देवताबृहस्पति
प्रीतयेऽश्वत्थसमिद्धोविनियोग: ॥ ५ ॥ शुक्रमन्धात्परिस्रुतेमंत्र
स्यप्रजापत्याश्विसरस्वतीऋषय: अतिजगतीछंद: शुक्रोदेव
ताशुक्रप्रीतयेउदुंबरसमिद्धोमेविनियोग: ॥ ६ ॥ शन्नोदेवी
तिदध्यंगाथर्वणऋषिर्गायत्रीछंद: शनिर्देवताशनिप्रीतये

CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

हो० शमीसमिद्धोमे विनियोगः ॥७॥ केतुं कृण्वन्निति मंत्रस्य वामदेव ऋ-
२० षिर्गायत्रीछन्दः राहुर्देवता राहुप्रीतये दूर्वासमिद्धोमे विनियोगः ८
केतुं कृण्वन्नकेतव इति मधुछन्द ऋषिर्गायत्रीछन्दः केतुर्देवता केतुप्रीतये
कुशसमिद्धोमे विनियोगः ॥९ प्रत्यधिदेवतानां चरुहोमः कर्त्तव्यः ॥९
अथ प्रत्यधिदेवतानां ॥ समिदाज्य चरूणां यथाक्रमेण होमः ॥ इति न
वग्रहहवनविधिसमाप्तं ॥ अथ रक्षा ॥ यवान्कृष्णान् तथा गरलाधिपे ॥८
अस्य मंत्रेण पोटलिकां कुर्यात् ॥ ततः कर्मसिद्धिलग्नहस्ते यजमानस्य
पोटलिकां बध्नीयात् ॥ तत्र मंत्रः ॥ यथा ॥ येन बद्धो बली राजा दानवेंद्रो
महाबलः ॥ तेन त्वामभिबध्नामि रक्षे माचल माचलः ॥१॥ रक्षा सुरक्षा
भूयात् इति रक्षा ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ वैश्वानरस्यावाहनं ॥ पार्व
त्युवाच ॥ हेमनेत्रिखतामीने श्रीवामदेवं जगद्गुरुं ॥ गौरी पृच्छति यत्नेन राम०
कस्य पुत्रो हुताशनः ॥१॥ श्रीईश्वरोवाच ॥ अंगिगोत्रारुणीमाता ८ २०

CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

पिता शांडिलमेव च: अथ यज्ञोपवीत नक्षत्रस्थैव शुक्लेपक्षे चतुर्दशी ॥ २ ॥ इति
कार्तिकस्य संयोगे भौमवारे प्रकीर्तिता ॥ मेषलग्ने भवेत्तस्य मेषराशौ त
थैव च ॥ ३ ॥ एवं कालसंजातमेवं जन्म हुताशनं ॥ वैश्वानरस्य आत्मनो येन
जन्म विश्रुतमं: ॥ ४ ॥ अथ कूपवसे नित्यं होमं तस्य च निष्फलं ॥ स्वामुखे
भवेयग्निः सर्वं सुखं हि शोतमं: ॥ ५ ॥ त्रिशाख माणामं त्रैला विस्तारेनानिसर्व
वः ॥ षट् योजन जेष्ठं च योजनं पंचपादुकम् ॥ ६ ॥ दश योजन पश्चिम शि
खायां विंश योजनं ॥ मुखं तु योजनं षट्‌उन्नतायं चतुर्दश: ॥ [illegible] ॥ नासिका
पंचमाणे न योजनानि यथं यवं: ॥ सप्तजिह्वा सप्तकायाः सप्तनाम विभा
वसौ ॥ ८ ॥ श्वेती प्रथमि जिह्वा द्वितीये कालमावृतिः ॥ तृतीये यस्य
वर्णा च चतुर्थे कृष्णमेव च: ॥ ९ ॥ पंचमे पीतवर्णा च षष्ठे तु रक्तमेव च: ॥
सप्तमे नीलवर्णा च एते जिह्वा प्रकीर्तिता ॥ १० ॥ प्रथम मह वि भक्षे तु द्वि
तीये यव उच्यते ॥ तृतीये तंदुलं भक्षे चतुर्थे तिलमेव च ॥ ११ ॥ पंच

CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

२१

[illegible]

राम० २१

CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

मेषादिषु भक्षोवदेसिस्यतमुच्यते ॥ सप्तमे सर्वभक्षेतु रुद्रतेजिह्वान्त
भक्षितां ॥ १२ ॥ तत्रविचार ॥ प्रथमेसार्थयोर्नामचूडाकरो मंडलोनामः
शांतिकेषरुस्रोनाम व्रतेनवयेमोसकोनाम [illegible] यथपने सह स मुखोनाम ॥
प्रतिष्ठाश्वरुसोनाम ॥ जातकर्मे [illegible] पकोनाम ॥ अन्नेस्तु [illegible] तोनाम
पितृकार्ये भज्यकोनाम ॥ घरादापूर्ण [illegible] कोनाम ॥ पात्रोलेहिडुकोनाम
मंडलीकेविभुस्पतेनाम ॥ १४ ॥ इतिवौ [illegible]
नाम हृदेवमाप्रिक्षवभुनेश्वर ॥ पिंडप [illegible] नामप्रमुच्यते [illegible]
नेजाम ॥ [illegible] स्थानेस सौपर्वेयपवतिविवेदिते ॥ [illegible]
लक्षविमूलोकेषुगति ॥ १५ ॥ [illegible]
वे ॥ मुशसुरेहरेश्रेष्ठा तत्र को हस्था [illegible] ॥ ७ ॥ वस्यमुखे
मध्ये सप्तितिह्रवा [illegible] लोकेनाथ ॥ अग्नेहिंद्रवा चतुर
षवर्गी [illegible]
[illegible] ॥ १८ ॥ [illegible]

CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

वातपीडा हि दग्नि एषो हि देवा सर्वे हि नाना॥ स्वर्गं वहन्ता महति श्च मानुष्य
हो. महन्तै वाह्विकल्पमानः॥२०॥ येभ्यो नः देवता पुह यज्ञस्थाने भागधे-
२२ य प्रियोवरदभवः॥ आनेय्यीयतां॥ अर्घो॥ गंधे॥ पुष्पे॥ अक्षते॥ धूपे॥
दीपे॥ नैवेद्ये प्रियतां भव॥ अद्येहेत्यादि नवग्रहमख विधाने होमादि वि-
धाने सर्वविघ्ननिवारणार्थे जपे विनियोगः॥ इति वेदाचार्यः संकल्प॥८
अद्येहेत्यादि ऽस्मत तद्बोधक वेद फल प्राप्तिकामकस्य यजमानस्य सपुत्र
८श्री कलत्रादि परिवारस्य ऽरोग्य धन धान्य पशु सन्ततिः सर्वार्थं दुष्ट ग्रह दुष्ट स्थान दोषाप
हारार्थं नवग्रहादि होम न करिष्यामि संकल्पः॥ अथ नवग्रह होम॥
ॐ आकृष्णेन रजसा वर्तमानो निवेशयन्नमृतं मर्त्यं च हिरण्ययेन
न सविता रथेन देवो याति भुवनानि पश्यन्॥ आदित्याय स्वाहा॥ ॐ क सोम
धपद्धिनः पिप्रुगास्याना यमहिषी यिकर्म सिम्भगाय स्वाहाः॥ २२

CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection.

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

कश्यपगोत्राय स्वाहा। कलिंगदेशजाताय०। सप्ताश्ववाहनाय०
रक्तवर्णाय० रक्तांबरवस्त्राय० कपिलनामवैश्वानराय० सुखप्र
बोधिनाय० दुःखदुष्टकलिविघ्नविनाशनाय० सर्वदुःखविनाश
नाय० सर्वेभ्यः देवेभ्यो नमः स्वाहा सर्वोत्पातग्रहशमनाय० सर्वक्लि
ष्टनहविर्होमाय० ॐ सूर्याय० ॐ भूः स्वाहा॥ इदं पदार्थगंधपु
ष्पदीपनैवेद्यः आदित्यदेवतानां स्वस्तुर्वेत्स्को स्वतनिधाहोमाय स्वाहा॥
ॐ सोमदेवाः अत्रस्थले आत्रसुवर्णमहासोमाय महतेपरूपमहते
श्रीनराय रूपेश्वाय इमां मम सुत्वं पुत्र मम सुत्वं पुत्र मम स्वे विशाविव
सोमीराजोसोमोमास्मांकं शलत्वणोनाथ राज्ञाय स्वाहा। यमुनादेशाय०
अग्निपुत्राय०॥ अत्रिगोत्राय०॥ जैमन्यदेशोद्भवाय०॥ धर्म
नामवैश्वानराय०॥ अमृतपाणाय०॥ श्वेतवर्णाय०॥ श्वेतचीर
वस्त्राय०॥ मृगवाहनाय०॥ सुखप्रबोधिनाय०॥ दुःखदुष्टकलि

CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

भा।२।१८

को०
२३

विघ्नविनाशनाय० ॥ सर्वव्याधिविनाशनाय० ॥ सर्वोत्पातविनाश
नाय० ॥ पञ्चतिलघृतहविर्होमाय० ॥ सर्वेभ्यः देवेभ्यः नमः स्वाहा ॥
ॐ ईश्वराय० ॥ ॐ भुवः स्वाहा ॥ इत्याहुतिः ॥ चं इदं देवतातस्य मुखप्र
…समिधाहोमाय स्वाहा ॥ ॐ अग्निर्मूर्द्धा दिवः ककुत्पतिः पृथिव्या
अयं अपां रेतांसि जिन्वति भौमाय स्वाहा ॥ भूमिपुत्राय० ॥
भारद्वाजगोत्राय० ॥ अवन्तीदेशोद्भवाय० ॥ रक्तवर्णाय० ॥ रक्तचीरव
स्त्राय० ॥ शुक्लधनुर्बाधिताय० ॥ दुःस्वप्नध्वंसाय० कलिविघ्नविनाश
नाय० ॥ सर्वोत्पातप्रशमनाय० ॥ सर्वव्याधिविनाशनाय० ॥ सर्वदुष्ट
ग्रहनिवारणाय० ॥ सर्वेभ्यः देवेभ्यः नमः स्वाहा ॥ ॐ ईश्वराय० ॥ ॐ स्वः
स्वाहा ॥ इत्याहुतिः ॥ भौमदेवतातस्य मुखे खदिरस्य समिधाहोमाय०
ॐ उद्बुध्यस्वाग्ने प्रति जागृहि त्वमिष्टापूर्ते सं सृजेथामयं च अ

ॐ स्वतिपथ

CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri

...स्वपते ... दुर्वायजमानस्यासीदति बुधायस्वाहा ॥
चंद्रपुत्राय० रोहिणीगर्भसंभवाय० आत्रेयगोत्राय० कोशलदेशो
द्भवाय० तेजोनामवैश्वानराय० सुखप्रबोधिताय० दुःखदुष्टकलि
विघ्नविनाशनाय० सर्वोत्पातप्रशमनाय० पंचतिलघृतविहोमाय०
सर्वव्याधिप्रशमनाय० सर्वेभ्यः देवेभ्यः नमस्वाहा ॥ ॐईश्वराय० ॐ
भूर्भुवः स्वाहा ॥ इति बुधः ॥ अथदेवतार्थस्यमुद्रेऽपामार्गस्यसमिधाहोमाय० ॥ ७
ॐबृहस्पते अतियदर्यो अर्हाद्द्युमद्विभाति क्रतुमज्जनेषु यद्दीदयच्छव
स ऋतप्रजात तदस्मासु द्रविणं धेहि चित्रं बृहस्पते स्वाहा ॥
अंगिरोगर्भप्रपुत्राय स्वाहा ॥ सिंधुदेशोद्भवाय० सावित्रिगर्भसंभ
वाय० आंगिरसगोत्राय० अग्निनामवैश्वानराय० पीतवीरवल्याय०
सुखप्रबोधिताय० दुःखदुष्टकलिविघ्नविनाशनाय० सर्वो
त्पातप्रशमनाय० सर्वव्याधिविनाशनाय० सर्वेभ्यः देवेभ्यः नम
स्वाहा पंचतिलघृतविहोमाय० ॐईश्वराय० ॐभूर्भुवः स्वः स्वाहा ॥

CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

इत्यवदानं ॥ बृहस्पतिर्देवतानां समुखेभ्यश्चान्यस्य समिधाहोमाय स्वाहा ॥ ५
ॐ शुक्रेऽश्वनात्पारिश्रुतो रसं ब्रह्मणा विपाशवं पयः सोमं प्रजापतिः ॥
तेन सत्यमिन्द्रियं विपानं शुक्रमन्धस इन्द्रस्येन्द्रियमिदं पयो मृतं
मधु शुक्राय स्वाहा ॥ भृगुपुत्राय स्वाहा ॥ ॐ वधीगर्भसंभूताय॰ ॥
भार्गवगोत्राय॰ ॥ भोजकटदेशजाताय॰ ॥ हाटकनाम वैश्वानरा
य॰ ॥ श्वेतवर्णाय॰ ॥ श्वेतचीरवस्त्राय॰ ॥ स्वस्वप्रबोधिताय॰ ॥
दुःस्वप्नकलिविघ्नविनाशनाय॰ ॥ सर्वव्याधिविनाशाय॰ ॥ सर्वान
पानप्रशमनाय॰ ॥ सर्वेभ्यः देवेभ्यः नमः॰ ॥ पवतिलघृतहविहो
माय॰ ॥ इष्वराय॰ ॥ ॐ भूः स्वाहा ॥ इत्यवदानं ॥ शुक्रदेवतानां समुखे
उदंभ्वरस्य समिधाहोमाय॰ ॥ ६ ॥ ॐ शन्नोदेवीरभिष्टय आपो भवं
तु पीतये शंय्योरभिस्रवन्तु नः शनिश्चराय स्वाहा ॥ सूर्यपुत्रा
य॰ ॥ छायागर्भसंभूताय॰ ॥ कश्यपगोत्राय॰ ॥ सौराष्ट्रदेशजाताय॰ ॥
तेजोनाम वैश्वानराय॰ ॥ कृष्णवर्णाय॰ ॥ कृष्णचीरवस्त्राय॰ ॥ महि

CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

चीवाल्नाय ॥ स्वस्थनेप्रबोधितृाय ॥ दुःस्वप्नेकलिविघ्नविनाशाय ॥
हो॰ सर्वोत्पातप्रशमनाय ॥ सर्वव्याधिविनाशनाय ॥ सर्वेभ्यः देवेभ्यः नमः
२५ यवतिलघृतहविर्होमाय ॥ ईश्वराय ॥ ॐ भूः स्वाहा ॥ इति हुत ॥ श
निश्चरदेवतानस्य मुखे प्रपामस्य समिधा होमाय स्वाहा ॥ ७ ॥ ॐ क
शानसेनाः भवे दुर्निवाराः हिंसा स्वाः कपासमन्वि [illegible] नाराहवे
स्वाहा ॥ प्रजापतिपुत्राय ॥ सिंहलीगर्भसंभूताय ॥ पैठीनसगोत्रा
य ॥ सैन्धवदेशजाताय ॥ मलयाद्रिनामसवेष्टनाय ॥ धूम्रवर्णाय ॥
धूम्रचीरवस्त्राय ॥ स्वस्थनेप्रबोधिताय ॥ दुःस्वप्नेकलिविघ्नवि
नाशनाय ॥ सर्वव्याधिदुरितविनाशनाय ॥ सर्वोत्पातप्रशमनाय ॥ सर्व
सर्वेभ्यः देवेभ्यः नमः ॥ यवतिलघृतहविर्होमाय ॥ ईश्वराय ॥ ॐ भूः २५
स्वाहा ॥ इति हुत ॥ राहुक्रूरदेवतानस्य मुखे दूर्वासमिधा होमाय ॥
केतुहतएपन्नकेन वैपैशीन [illegible] पेशावेसमुखोद्भिः रजायत केतवे स्वाहा

CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ॐ स्तुत्याय॥ अग्निगर्भसंभवाय॥ जामदग्न्यनामगोत्राय॥ विमलापर्वदेशजाता
हुताशननामवैश्वानराय॥ धूम्रवर्णाय॥ धूम्रचीरवस्त्राय॥ स्वस्वभृत्रबोधिता
य॥ दुःस्वप्नकलिविघ्नविनाशनाय॥ सर्वव्याधिदुरितविनाशनाय॥ सर्वा
तप्रशमनाय॥ सर्वेभ्यः देवेभ्यः नमः॥ यवतिलघृताहविहोमाय॥ ॐ भूः भुवः
स्वः स्वाहा॥ इत्यक्षतगंधधूपदीपनैवेद्यसहितं केतुः॥ करदेवतातस्य मुखकुशा
स्यसमिधाहोमायस्वाहा॥९॥ इति नवग्रहहोमः॥ ॐ अग्निरादित्याय॥ वरु
णोऽचंद्रायस्वाहा। कुमारो भौमायस्वाहा। विष्णुर्बुधायस्वाहा॥ इंद्रो बृह
स्पतेस्वाहा॥ सरस्वती शुक्राय॥ प्रजापतिः शनिश्चराय॥ विश्वाकर्मा अ
ग्नलस्यस्वाहा॥ इत्यक्षतगंधधूपदीपनैवेद्यं ग्रहादिदेवताहोमेपरिसमा
नामकः॥ ॐ काली स्वाहा १ कराली स्वाहा २ मेजवंति स्वाहा ३ धूम्रवर्णी
स्वाहा ४ स्वेतपतंगी स्वाहा ५ ज्वलनी स्वाहा ६ ज्वलनपिंगललोचनी ८
स्वाहा ७॥ इति सप्तजिह्वाकृतोहोमेपारिसमाप्तानामकः॥ पयाहोमं तथा
संपद्यान्यासं न धावकला गृहे ग्रामे च वकल्यारामब्रास्वर्गावनं यथा १।८
॥ पुष्कद्विता न याः सुखं च धर्मं यत्लाभौव हुपुत्रमोचः। राजस्महाजे

CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

हो० नायांतु प्रागजहाद्देमकराभवंतु ॥२॥ इति नव ग्रहदेवतावाहनं स्थापनं प्रतिष्ठा
नमस्कार ... ॥ अथ ग्रहशांति ... ॥ ॐ गणानां
२८ त्वा गणपतिꣳ हवामहे निधीनां त्वा निधीपतिꣳ हवामहे प्रियाणां त्वा प्रिय
पतिꣳ हवामहे वसो मम । आहमजानि गर्भधमा त्वमजासि गर्भधं स्वाहा ॥
गणपतये० ॥ विनायकाय० ॥ परशुपाशाय० ॥ मूषकवाहनाय० ॥ शिवात्म
जाय० ॥ द्वैमातुराय० ॥ रक्तवर्णाय० ॥ रक्तवस्त्राय० ॥ सर्वोत्पातप्रशमनाय० ॥ ८
ॐ भूः स्वाहा ॥ इत्यष्टाहुति ॥ गणपतिदेवता होमे परिसमाप्ति नाम स्कंध ॥१॥ ॐ त्राता
रमिंद्रमवितारमिंद्रꣳ हवे हवे सुहवꣳ सुरामिंद्रं ह्वयामि शक्रं ॥ पुरुहूत
मिंद्रꣳ स्वस्ति नो मघवा विधातिं इंद्राय स्वाहा ॥ शचीपतये स्वाहा ॥
वज्रपाणये स्वाहा ॥ ऐरावतिवाहनाय स्वाहा ॥ पीतवर्णाय० ॥ पीतवस्त्राभ शांत
रणाय० ॥ सर्वोत्पातप्रशमनाय० ॥ ईश्वराय० ॥ ॐ भूः स्वाहा ॥ इत्यष्टाहुतिः ॥ २८
अथ ... इंद्रदेवता होमे परिसमाप्ति नाम स्कंध ॥२॥

CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ॐ अग्नावग्निश्चरतिप्रविष्टः ऋषीणांपुत्रोअभिशस्तिपवनस्यानांस्वाहा ॥
यजा यजेह देवेभ्यो हव्यं सदमप्रयछं स्वाहा ॥ आग्नेये स्वाहा ॥ तेजोवतये
स्वाहा ॥ शक्तिपाणये स्वाहा ॥ छागवाहनाय स्वाहा ॥ रक्तवर्णाय स्वाहा ॥ स
र्वोत्पातप्रशमनाय स्वाहा ॥ ईश्वराय स्वाहा ॥ इत्याहुतीः ॥ आग्नेदेवता सर्व
कामनासिध्यर्थं दुष्टग्रहनिवारणार्थं होमे प० ॥ इत्यग्निमन्त्राः ॥ ३ ॥
ॐ यमेन दत्तं त्रित एनमायुनगिन्द्र एणं प्रथमो अध्यतिष्ठत् गंधर्वो अस्या
रशनमगृभ्णात्सूरादश्ववासवो निरतष्टस्वाहा ॥ यमाय स्वाहा ॥ प्रे
ताधिपतये स्वाहा ॥ दंडपाणये स्वाहा ॥ महिषीवाहनाय स्वाहा ॥ कृष्णवर्णा
य स्वाहा ॥ सर्वोत्पातप्रशमनाय स्वाहा ॥ ईश्वराय स्वाहा ॥ ॐ भूः स्वाहा ॥ इत्य
नेन गंधधूपदीपनैवेद्यं ॥ यमदेवताग्रहपीडाशांत्यर्थं आयुरारोग्यार्थं सर्व
कामनासिध्यर्थं होमे परि इति यममन्त्राः ॥ ४ ॥ ॐ अभित्यं देवं रत्नधामा
भिः प्रियं मतिं कविं ऊर्द्ध्वं यस्यामतिर्भा अद्युतत्सविमनि हिरण्यपाणिरमि
मीत सुक्रतुः कृपा स्वःप्रभाभ्यास्त्वा प्रजास्त्वमन्वंप्राणंतु प्रजास्त्वमन्वप्राणिहि स्वाहा

CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

हो०
३७

वैश्रवणाय स्वाहा ॥ यक्षाधिपतये स्वाहा ॥ खड्गपाणये स्वाहा ॥ शुक्लवर्णाय स्वा
हा ॥ सर्वोत्पातप्रशमनाय स्वाहा ॥ ईश्वराय स्वाहा ॥ ॐ भूः स्वाहा ॥ इत्यष्टानां
वैश्रवणदेवतानां सर्वहोमे परिस्तरणानामग्रे ॥ ५ ॥ ॐ वरुणाय नमः नमस्ति
वरुणायास्कंभसर्जनिस्थो वरुणस्य ऋतसदन्यसि स्वाहा ॥ वरुणाय०
आपपतये स्वाहा ॥ पाशपाणये स्वाहा ॥ कच्छपवाहनाय स्वाहा ॥ रक्तवर्णा
य स्वाहा ॥ सर्वोत्पातप्रशमनाय स्वाहा ॥ ईश्वराय स्वाहा ॥ ॐ भूः स्वाहा
इत्यष्टानां० वरुणदेवतानां सर्वकामनासिद्ध्यर्थे होमे परिस्तरणानामग्रे ॥ ८ ॥
ॐ वातो वा मनो वा गंधर्वस्सप्तविंशतिस्ते अग्रेऽश्वमयुंजन् ते अग्रे अश्वमयुंजन् स्वाहा ॥ वायवे स्वाहा ॥
भूताधिपतये स्वाहा ॥ ध्वजपाणये स्वाहा ॥ मृगवाहनाय स्वाहा ॥ पीतव
र्णाय स्वाहा ॥ ईश्वराय स्वाहा ॥ ॐ भूः स्वाहा ॥ इत्यष्टानां० वायुदेवता
नां सर्वहोमे परिस्तरणानामग्रे ॥ ७ ॥ ॐ सोमो धेनुं सोमो अर्वंतमाशुं सो
मो वीरं कर्मण्यं ददाति सादन्यं विदथ्यं सभेयं पितृश्रवणं यो ददा

राम
३७

CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

दशिशमौलये। सोमाय स्वाहा। नक्षत्राधिपतये स्वाहा। अमृतपाणये०
शुक्लवर्णाय स्वाहा। मृगवाहनाय स्वाहा। ईश्वराय०। ॐ भूः स्वाहा।
इत्यवम०॥ सोमदेवताहोमे परिसंख्यानामस्त्रो॥ ८॥ ॐ रुद्रायपतये सेकपाद्ने
सर्पहिराय अन्वरामहेमात्ते: पपाशमथाद्धि पेटेशो चतुष्यदे विश्वपुष्ट
गर्भे गभिन्नतुराय स्वाहा। त्रिशूलपाणये स्वाहा। उमापतये स्वाहा।
वृषभवाहनाय स्वाहा। व्याघ्रचर्मधराय स्वाहा। पीलदर्शाय स्वाहा।
ईश्वराय स्वाहा। सर्वोत्पातप्रशमनाय स्वाहा। ॐ भूः स्वाहा। इत्य
वत०॥ रुद्रदेवताहोमे परिसंख्यानामस्त्रो॥ ९॥ ॐ ब्रह्मयज्ञानं प्रथमं पु
रस्ताद्विसीमतः सुरुचो वेन आवः स बुध्न्या उपमा अस्य विष्ठाः सतश्च योनिः
मसतश्च विवः स्वाहा। ब्रह्मणे स्वाहा। सृष्ट्याधिपतये स्वाहा। हंसवा
हनाय०। चतुर्वेदात्मकाय०। कमण्डलुपाणये स्वाहा। रक्तवर्णाय०
सावित्रीसहिताय०। ईश्वराय०। ॐ भूः स्वाहा। इत्यवत०। ब्रह्मदेवता

CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

हो० होमेपरिसमाप्तानामन्त्र ॥ १ ॥ ॐ इदं विष्णुर्विचक्रमे त्रेधा निदधे पदं समूढम
२८ स्यपांशुरे स्वाहा ॥ विष्णवे स्वाहा ॥ त्रैलोक्याधिपतये० ॥ चक्रपाणये०
गरुडवाहनाय० ॥ कमलवर्णाय० ॥ लक्ष्म्याधिपतये ॥ सर्वोत्पातप्रशम
ये० सर्वशान्तिकराय स्वाहा ॥ ॐ भूः स्वाहा ॥ अक्षतगन्धधूपदीपनैवेद्यसहि
तं श्रीविष्णुनारायणाय देवाय नमः सर्वहोमेपरिसमाप्तानामन्त्र ॥ ११ ॥ इति
दशदिक्पालहोमसमाप्तोऽयं भैमनः ॥ अथ अजेतुहोम लिख्यते ॥
ॐ अजेतुनेमनास्व सर्वतोदृश्यते सम्बलबुदरां च दांदाम्भोज दण्ड केवल
उक्तः तेनत्वां प्रतिगृह्णामि कुलेनहुमायाचनमस्तु स्वाहा ॥ ॐ अजेतुन
भीमनायदर्शितानो दृश्यतेमुखं कमलवर्णीयमध्यमानेकं तह रक्ष:
स्वाप्न तेनत्वां प्रतिगृह्णामि कुलेनहुमायाचनमस्तु स्वाहा ॥ २ ॥ ॐ अ २८
जेतुनेमानाय पश्चिमसर्वतो दृश्यते मुखं रक्तम्भोहरामेदं काली
पिंगललोचनी तेनत्वां प्रतिगृह्णामि कुलेनहुमायाचनमस्तु स्वाहा ॥ ३

CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ॐ अनंतनेत्राय उत्तरतोदृष्टपतेमुखः शुद्धःस्फटिकसंकाशंनिर्मलं
पापनाशनं ॥ तेनत्वांप्रतिगृह्णामिहुतंचतुराननमुखेस्वाहा ॥ ४ ॥ ॐ
अनंतनेत्राय ... मतोदृष्टपतेमुखं ॥ तडित्संकाशं विद्युतेजस
मात्रभुतेनत्वांप्रतिगृह्णामिहुतंचतुराननमुखेस्वाहा ॥ ५ ॥ ॐ अनंतनेत्राय
ऊर्ध्वतोदृष्टपतेमुखं ॥ रुद्ररौद्रांतरंघोरंचिंताशोककलापधंतेन
त्वांप्रतिगृह्णामिहुतंचतुराननमुखेस्वाहा ॥ ६ ॥ ॐ अनंतनेत्राय सा
अधस्तनोदृष्टपतेमुखं ॥ अधकामंमसंडगंक्षविदिशा...लक्षमंते
नत्वांप्रतिगृह्णामिहुतंचतुराननमुखेस्वाहा ॥ ७ ॥ इतिअनंतुलोमसमाप्त
भगवहविसर्जनालिख्यते ॥ ओं मिसुध्येमनोसिद्धिप्रजापतिर्गोमये
वरुणोनलमध्येतु कल्लुगागत्वाकल्लसागरे ॥ १ ॥ हिमवतेगणागुरिंग
त्वांश्च ... ब्रह्मगच्छतु वैकुंठे भगवान्विष्णु कैलाशेतुमहेश्वरः ॥ २
लक्ष्मीविष्णुपार्श्वेतु भर्ता...मनुगामिनी ॥ रविजाताकलिंगेषुजम्बु

CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

नायांनु चन्द्रमा ॥ ३ ॥ भौमिर्मंगारके गत्वा उधकोशलप्रजायते सिं
धुदेशेनोजीवश्चशुक्रं भोजकटेश्वरं ॥ ४ ॥ सौराष्ट्रे गतो शौरी राहुर्म्लेछ
हो जायते ॥ केतुश्च पर्वते गत्वा स्वस्थाने ग्रहगच्छतु ॥ ५ ॥ अमरावतीगतो
२९ शक्रं अग्निं तु हविर्मंडले ॥ यमं तु यमपुरी गत्वा नेहृत्यं पदमंडले ॥ ६ ॥
उल्कापुरीगतो सोमः रुद्रं च शिव मंडले ॥ वरुणं मयेस्थाने तु वायुश्च वायुम
ंडले ॥ ७ ॥ ब्रह्मांडे गतो ब्रह्मा विष्णु वैकुंठ गच्छतु ॥ पृथिवी भौमि मध्ये तु
शेषं गत्वा महीतले ॥ ८ ॥ महेंद्रे गत्वा गगनं च ब्रह्मा वंच मेरुपर्वते ध्रुवं
च मदक्षिणा कृत्वा गरुडी राम सनतेजसा ॥ ९ ॥ स्वस्थाने गतो देवा लोक
पालं महीतले ॥ शापानु नक्षत्र योगं च गत्वा नक्षत्रमंडले ॥ १० ॥ वासुकी ग
त्वा गंगायुरुद्रे रुद्रपुरीगतं ॥ अनंत मृत्युलोके च स्वर्गलोके च देवता ॥ ११ ॥
अन्याधिदेवता सर्वे स्वस्थाने परमेश्वरः देवतादेवलोके पाताले नागग
णः ॥ १२ ॥ गंगा च गरावरीं गत्वा गरुडी राव नेजसा ॥ ये चान्ये देवता सर्वे

CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

पुनरागमनायच ॥ १३ ॥ शान्त्यर्थं शुद्धिनाशाय मित्राणां उदयात्स्वस्त्या श्री
दिव्यादिशुभंदद्यात् शांतिं भौमार्कलभ्या ॥ १४ ॥ बुधबुद्धिबलं दद्यात् मेधा
दद्याद्बृहस्पति ॥ भार्गवस्तु शुभं दद्यानद्दीर्घमायुश्चचंद्रमा १५ गृहे वा यदि
वा राष्ट्रे जले वाये दिवा स्थले राजद्वारे गतो वापि शुभं दद्याशनैश्चरः १६ उ
हदेवताधृत्वाद्य यथानाम भक्त्या विप्रेणाक्त यजमानगृहेगछेत् १७ नवग्र
हदेवताशांतिदाता पुष्टिदाता आयुदाता बुद्धिदाता भवः पुत्रसंततिपु
ज्यैनेसावधानाभवंतु ॥ १८ ॥ इति श्रीग्रहविसर्जनं संपूर्णं शुभं ॥ अथ ग्रह
वनप्रमाणः चरुभागं यवाष्टकत्वाद्विभागं चाज्यमेवच कुमातिलात्रि
भागंचमेकभागंचतंडुलं शर्करा अर्धभागंचहवनंचविधिकथ्यतः
संवत् १८२ लिखितंक्षारदुस्थाने पाठनार्थे शुभं [illegible] यात्

[illegible]न वैद्यो

CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

शुभकर्म। प्रारम्भोत्र

ॐ

ॐ

शुभ कर्माति कारश्च त

ॐ

ॐ

ॐ

CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

राज

लोहर २३ — ७६।–३

१०।।

रामा टोकरी ८ — ३।

सपातसे १ — ।।

।।

मेरू — ८

६।।=

कोपाकूला ३७५ — २

राज १८ — ५२।।=

मेर — ४।।

टोकरी १२ — ६

टाकरी

CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

CC0. In Public Domain Prof. Diwakar Dutta Sharma Delhi Collection